

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE**

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLUŽBI U
ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE**

ZAGREB, ožujak 2007.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 7. stavka 5. i članka 80. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U petoj godini primjene Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 33/02, 58/02, 175/03 i 136/04) pokazalo se potrebnim neka od zakonskih rješenja dopuniti odnosno izmijeniti radi kvalitetnije potpore daljnjoj reformi Oružanih snaga.

Cilj predloženih izmjena i dopuna Zakona je učinkovitije ostvarivanje svrhe pojedinih zakonskih instituta te se posebno predlaže dodatno urediti: privlačenje, selekcija i odabir za prijam u službu, potpisivanje drugog ugovora za vojниke te prijam u službu i dodjela časničkog čina kadetima, prijam ugovornih pričuvnika, zakonski temelj za detaljnije uređenje stražarske i letačke službe, članstvo u upravnom i nadzornom odboru trgovačkog društva, ostvarivanje primarne zdravstvene zaštite prvenstveno kod vojnog lječnika, vojnostegovni postupak, materijalna odgovornost, upućivanje u inozemstvo, raspoređivanje tijekom službe, tranzicija i zbrinjavanje izdvojenog osoblja i privremeno zadržavanje u službi osoba koje su ispunile uvjete za starosnu mirovinu. Nakon uspješne provedbe smanjenja broja djelatnih vojnih osoba ostvarene su pretpostavke za uspostavu sustava stalnog pribavljanja mlađeg i visokokvalificiranog osoblja za potrebe Oružanih snaga. Važeće zakonske odredbe kojima je ureden postupak prijma kadeta, vojnika i časnika u djelatnu vojnu službu ne daju odgovarajuće zakonsko uporište za sustavno podzakonsko uređenje postupka pribavljanja svih kategorija vojnog osoblja.

Predložene izmjene i dopune Zakona u prvom dijelu odnose se na detaljnije uređenje postupka privlačenja, selekcije i odabira za prijam u službu novog osoblja, potpisivanje drugog ugovora za vojниke po ugovoru i dodjelu prvog čina za kadete.

Kao novina u Zakonu o obrani propisuje se mogućnost sklapanja ugovora o ugovornoj pričuvi te se stoga za osobe koje steknu status ugovornog pričuvnika u Zakonu o službi u Oružanim snagama propisuje poseban način i uvjeti njihovog prijma u službu.

Radi detaljnijeg podzakonskog uređenja stražarske i letačke službe predlaže se propisivanje pravnog temelja za njihovo donošenje. Posebno je važno dodatno urediti letačku službu s obzirom na posebnosti vojne letačke službe koje ne mogu biti odgovarajuće uredene isključivo općim propisima.

Propisivanjem jednostavnijeg postupka utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za djelatnu vojnu službu omogućuje se učinkovitije i ekonomičnije pribavljanje novog vojnog osoblja.

Isto tako propisivanjem jednostavnije organizacije i načina rada vojnostegovnih sudova omogućuje se njihov učinkovitiji rad i ujedno povećanje vojne stege. U području utvrđivanja materijalne odgovornosti predlaže se ukidanje povjerenstava, a utvrđivanje namjere odnosno krajnje napažnje pripadnika Oružanih snaga u nanošenju štete imovini Republike Hrvatske stavlja se u nadležnost vojnostegovnih sudova.

Pripadnici Oružanih snaga mogu biti upućeni u mirovne operacije i druge aktivnosti u inozemstvu na rok od 12 mjeseci uz mogućnost maksimalnog produljenja navedenog roka za 3 mjeseca. S obzirom na činjenicu da pripadnici Oružanih snaga sudjeluju u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu samo uz osobni pristanak te da se u praksi javlja potreba za produljenjima duljim od mogućih 3 mjeseca kao i potreba za njihovim ponovnim upućivanjem prije isteka zakonskog roka od dvije godine, izmjenom zakonskih odredaba predlaže se brisanje zakonskih ograničenja za navedeno sudjelovanje.

Jačanjem procesa približavanja Republike Hrvatske NATO-u i EU-u sve više raste potreba za upućivanjem djelatnih vojnih osoba na rad u međunarodne organizacije u kojima mandat u pravilu traje do 4 godine. Predloženom izmjenom zakonske odredbe propisuje se mogućnost upućivanja vojnih osoba na rad u međunarodne organizacije na rok od 4 godine.

Tijekom vojne karijere časnici i dočasnici se profesionalno razvijaju stalnom obukom i izobrazbom te obnašanjem raznovrsnih dužnosti radi stjecanja iskustva prije preuzimanja viših i odgovornijih dužnosti. Naše iskustvo, kao i iskustvo drugih zemalja, pokazalo je da je optimalno razdoblje za obnašanje jedne vojne dužnosti razdoblje od 3, 4 ili 5 godina ovisno o vrsti dužnosti. Važno je da vojna osoba unaprijed zna koliko će vremena provesti na jednoj dužnosti kako bi to razdoblje optimalno iskoristila i na vrijeme se pripremila za novu dužnost.

Kada zbog interesa i potreba obrambenog sustava djelatnim vojnim osobama prestaje služba prije stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu, Ministarstvo obrane dužno je provesti odgovarajući program tranzicije i zbrinjavanja izdvojenog osoblja koji će im olakšati ponovnu integraciju u civilni sustav.

Predloženim izmjenama članka 188. Zakona jasnije se definira sadržaj programa tranzicije i zbrinjavanja izdvojenog osoblja koji u sebi uključuje pripremu i osposobljavanje za rad u tržišnim uvjetima te odgovarajuće otpremnine kako bi se djelatne vojne osobe na cijelovit način pripremile za civilnu karijeru.

Važećim Zakonom propisano je da djelatna vojna služba prestaje po sili zakona kada djelatna vojna osoba „ostvari uvjete za stjecanje prava na starosnu mirovinu po propisima iz mirovinskog osiguranja“. Dio relativno mlađih visokih časnika Oružanih snaga Republike Hrvatske zbog velikog broja godina staža osiguranja ostvarenog u povećanom trajanju i zakonskog snižavanja dobne granice za stjecanje prava na starosnu mirovinu odlazi po sili zakona u mirovinu, iako to u pojedinim slučajevima nije u interesu ni njima ni obrambenom sustavu. Predloženom dopunom Zakona u dijelu koji se odnosi na prestanak službe po sili zakona propisuje se mogućnost da se zbog potreba službe privremeno do dvije godine zadrži pojedine časnike neophodne za službu.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona osigurana su sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske na poziciji Ministarstva obrane.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Članak 1.

U Zakonu o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 33/02, 58/02, 175/03 i 136/04) u članku 20. iza podstavka 2. dodaju se novi podstavci 3. i 4. koji glase:

— da zadovoljava psihologejske kriterije propisane za djelatnu vojnu službu,

— da zadovoljava razinu tjelesne sposobnosti propisane za djelatnu vojnu službu,

Podstavak 3. postaje podstavak 5.“

Članak 2.

Iza članka 20. dodaje se novi članak 20.a koji glasi:

„Članak 20.a

„Prijam u djelatnu vojnu službu obavlja se u skladu s godišnjim planom pribavljanja djelatnih vojnih osoba koji odobrava Vlada Republike Hrvatske.

Postupak privlačenja, selekcije i odabira za prijam u djelatnu vojnu službu te početne i periodične psihologejske provjere i provjere tjelesnih sposobnosti uredit će ministar obrane posebnim propisom.“

Članak 3.

U članku 22. stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

„Osoba iz stavka 1. ovoga članka potpisuje ugovor na rok od 3 godine i stupa u službu s danom utvrđenim ugovorom. Ugovorom se utvrđuje plaća, probni rad, jednokratni novčani iznos kao nagrada za uspješno ispunjenje ugovora te ostala prava i obveze u svezi s obavljanjem službe.

Najkasnije 90 dana prije isteka ugovora iz stavka 3. ovoga članka djelatni vojnik može potpisati drugi ugovor o djelatnoj vojnoj službi u statusu djelatnog vojnika na rok do 5 godina.“

Stavak 5., briše se.

Članak 4.

Članak 23. mijenja se i glasi:

„Kadeti se primaju u djelatnu vojnu službu nakon ispunjenja obveza iz ugovora o stipendiranju u statusu kadeta, a prvi časnički čin dodjeljuje im se nakon završetka odgovarajuće časničke izobrazbe.“

Članak 5.

Iza članka 25. dodaje se podnaslov 2.5 i novi članak 25.a koji glase:

„2.5 Prijam ugovornih pričuvnika

Članak 25.a

Pričuvnik koji potpiše ugovor o ugovornoj pričuvi u skladu sa Zakonom o obrani može biti primljen u djelatnu vojnu službu u skladu s potpisanim ugovorom bez obzira na ostale uvjete za prijam propisane ovim Zakonom.“

Članak 6.

U članku 30. stavku 1. podstavak 5. mijenja se i glasi:

„– pravilnik o službi na brodovima u Oružanim snagama.“.

Iza podstavka 6. dodaju se novi podstavci 7., 8. i 9. koji glase:

“– pravilnik o stražarskoj službi u Oružanim snagama,

– pravilnik o letačkoj službi u Oružanim snagama

– pravilnik o zvanjima pomoraca i stručnim ispitima u Hrvatskoj ratnoj mornarici.“

Članak 7.

U članku 31. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Osobama iz stavka 1. ovoga članka može iznimno, po posebnom odobrenju ministra obrane, biti dopušten rad kod druge pravne ili fizičke osobe ako to nije u suprotnosti s interesima službe“.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„Iznimno od odredbe stavka 1. podstavka 3. ovoga članka djelatna vojna osoba i službenik može biti član nadzornog odbora u trgovačkom društvu od posebnog državnog interesa u skladu sa zakonom koji uređuje sprječavanje sukoba između privatnog i javnog interesa u obnašanju javnih dužnosti.“

Članak 8.

U članku 43. iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

„Djelatne vojne osobe opću medicinsku i stomatološku primarnu zdravstvenu zaštitu ostvaruju u pravilu kod vojnog liječnika i vojnog stomatologa kao izabranog doktora medicine odnosno stomatologije.

U slučaju kada dijelu djelatnih vojnih osoba nije moguće osigurati opću medicinsku i stomatološku primarnu zdravstvenu zaštitu kod vojnog liječnika i vojnog stomatologa kao izabranog doktora medicine odnosno stomatologije u skladu sa standardima koje propisuje ministar nadležan za poslove zdravstva, ministar nadležan za poslove obrane uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva posebnom odlukom odobrit će ostvarivanje opće medicinske i stomatološke primarne zdravstvene zaštite kod civilnog liječnika i stomatologa.“

Članak 9.

Članak 45. mijenja se i glasi:

"Zdravstvenu sposobnost za vojnu službu utvrđuju specijalisti medicine rada i zdravstvene komisije Ministarstva obrane.

Specijalist medicine rada izdaje uvjerenje o utvrđenoj zdravstvenoj sposobnosti za vojnu službu.

Zdravstvene komisije odlučuju o prigovorima na uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za vojnu službu i donose rješenja u upravnom postupku za djelatne vojne osobe za koje utvrde nesposobnost za vojnu službu.

Viša zdravstvena komisija odlučuje o žalbama na rješenja prvostupanjske zdravstvene komisije.

Ministar obrane propisuje kriterije i način utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za vojnu službu te osnivanje, djelokrug rada i sastav zdravstvenih komisija Ministarstva obrane."

Članak 10.

U članku 46. stavku 2. riječi: „odnosno bolovanju neprekidno 6 mjeseci, odnosno s prekidima 12 mjeseci u posljedne dvije godine“ zamjenjuju se riječima: „odnosno bolovanju neprekidno 3 mjeseca, odnosno s prekidima 6 mjeseci u posljednju godinu dana.“

Članak 11.

U članku 58. podstavci 13., 18. i 20. mijenjaju se i glase:

„— neudovoljavanje ili nepostupanje u skladu sa zahtjevom vojnogstegovnog suda,“

„— povreda propisa o političkom djelovanju ili sindikalnom organiziranju u Oružanim snagama,“

„— izvršenje kaznenog djela za koje se pokreće postupak po službenoj dužnosti.“

Članak 12.

U članku 59. stavku 2. riječi „djelatni časnici i dočasnici“ zamjenjuju se riječima: „djelatne vojne osobe“.

Članak 13.

U članku 60. stavak 3., briše se.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 3.

Članak 14.

Članak 62. mijenja se i glasi:

„Radi utvrđivanja jedinstvene stegovne politike načelnik Glavnog stožera najmanje jednom godišnje predlaže ministru obrane donošenje smjernica za provedbu vojnostegovnih postupaka.“

Članak 15.

Članak 63., briše se.

Članak 16.

U članku 64. stavku 1. podstavak 6., briše se.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„Stegovna mjera iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka može se izreći samo ročnicima, kadetima, pričuvnim i djelatnim vojnicima.“

Stavak 5., briše se.

Članak 17.

U članku 67. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„Pokretanje stegovnog postupka zbog stegovne pogreške zastarijeva nakon proteka 3 mjeseca od dana kad je nadređena osoba postavljena na dužnost zapovjednika satnije, njoj ravne ili više razine saznaла za izvršenu povredu i počinitelja, a postupak se mora završiti u roku od 3 mjeseca od dana pokretanja.

Pokretanje stegovnog postupka zbog stegovnog prijestupa zastarijeva nakon proteka 6 mjeseci od dana kad je nadređena osoba postavljena na dužnost zapovjednika bojne, njoj ravne ili više razine saznaла za stegovni prijestup, ali najkasnije u roku od godinu dana od izvršenog prijestupa, a postupak se mora završiti u roku od godinu dana od dana pokretanja.“

Članak 18.

Članak 69. mijenja se i glasi:

„Stegovni postupak provodi se u skladu s odredbama ovoga Zakona i pravilnika iz članka 30. stavka 1. podstavka 4. ovoga Zakona, a u onim pitanjima koja nisu uređena ovim propisima odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.“

Članak 19.

Članak 70. mijenja se i glasi:

„Stegovni postupak zbog stegovne pogreške pokreće donošenjem zaključka i vodi nadređena osoba na dužnosti zapovjednika satnije, njoj ravne ili više razine.

Stegovni postupak zbog stegovnog prijestupa pokreću podnošenjem stegovne prijave nadređene osobe na dužnosti zapovjednika bojne, njoj ravne ili više razine i ovlaštene službene osobe Vojne policije, a vodi nadležni vojnostegovni sud.

Osobe koje nisu ovlaštene za pokretanje stegovnog postupka mogu inicirati njegovo pokretanje putem Vojne policije.

Na temelju činjenica utvrđenih u vojnostegovnom postupku nadređena osoba na dužnosti zapovjednika satnije, njoj ravne ili više razine odnosno vojnostegovni sud donosi rješenje o stegovnoj odgovornosti i stegovnoj sankciji.

Protiv rješenja doneesenih u vojnostegovnom postupku dopuštena je žalba Višem vojnostegovnom суду u roku od 15 dana od dana primitka.

Protiv rješenja Višega vojnostegovnog suda može se pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.“

Članak 20.

Naslov iznad članka 72. i članak 72., brišu se.

Članak 21.

U naslovu iznad članka 73. iza riječi: „sudovi“ brišu se riječi: „i tužiteljstva“.

Članak 73. mijenja se i glasi:

„Vojnostegovni sudovi samostalno i neovisno odlučuju o stegovnoj odgovornosti za stegovne prijestupe pripadnika Oružanih snaga.“

Članak 22.

Članak 74. mijenja se i glasi:

„Prvostupanjski vojnostegovni sudovi ustrojavaju se u Oružanim snagama i za svoj rad odgovaraju načelniku Glavnog stožera odnosno osobi koju on ovlasti.

Viši vojnostegovni sud ustrojava se u Ministarstvu obrane i za svoj rad odgovara ministru obrane odnosno osobi koju on ovlasti.

Sjedišta prvostupanjskih vojnostegovnih sudova određuju se ustrojem Oružanih snaga, a sjedište Višega vojnostegovnog suda ustrojem Ministarstva obrane.“

Članak 23.

Podnaslov iznad članka 75. i članak 75., brišu se.

Članak 24.

Podnaslov iznad članka 76. i članak 76. mijenjaju se i glase:

„8.2. Stvarna nadležnost vojnogstegovnih sudova

Članak 76.

Prvostupanjski vojnogstegovni sudovi stvarno su nadležni za:

- odlučivanje o stegovnoj odgovornosti pripadnika Oružanih snaga za stegovne prijestupe,
- odlučivanje o odgovornosti za štetu koju pripadnik Oružanih snaga počini u službi ili u svezi s obavljanjem službe,
- vođenje službene evidencije o stegovnim kaznama za stegovne prijestupe.

Viši vojnogstegovni sud stvarno je nadležan za:

- odlučivanje o žalbama protiv rješenja donesenih u prvostupanjskom stegovnom postupku,
- odlučivanje o žalbama protiv rješenja o udaljenju iz službe.“

Članak 25.

Članak 77., podnaslov iznad članka 78. i članak 78., brišu se.

Članak 26.

Podnaslov iznad članka 79. i članak 79. mijenja se i glasi:

„8.3. Sastav i poslovanje vojnogstegovnih sudova.

Članak 79.

Vojnogstegovni sudovi sastoje se od predsjednika suda i određenog broja sudaca te sudaca porotnika.“

Članak 27.

Članak 80., briše se.

Članak 28.

Podnaslov iznad članka 81. mijenja se i glasi:

„8.4. Sastav vijeća“.

Članak 29.

Podnaslov iznad članka 82. i članak 82. mijenjaju se i glasi:

„8.5. Imenovanje i razrješenje vojnogstegovnih sudaca te svečana prisega.

Članak 82.

„Predsjednike i suce prvostupanjskih vojnogstegovnih sudova iz reda časnika pravne struke imenuje i razrješuje načelnik Glavnog stožera.

Predsjednika i suce Višeg vojnogstegovnog suda iz reda časnika pravne struke imenuje i razrješuje ministar obrane.

Osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka koje nemaju položen pravosudni ispit dužne su ga položiti u roku od 2 godine od dana imenovanja.“

Članak 30.

U članku 83. stavku 1. iza riječi: „suci“ brišu se riječi: „te vojnogstevni tužitelji i njihovi zamjenici“.

Članak 31.

Podnaslov iznad članka 84. i članak 84. mijenjaju se i glase:

„8.6. Nadzor nad poslovanjem vojnogstegovnih sudova
Članak 84.

Načelnik Glavnog stožera ili osoba koju on ovlasti nadzire pravodobnost i urednost obavljanja poslova i rada prvostupanjskih vojnogstegovnih sudova.

Ministar obrane ili osoba koju on ovlasti nadzire pravodobnost i urednost obavljanja poslova i rada Višega vojnogstegovnog suda.

Tijekom obavljanja nadzornih poslova iz stavka 1. i 2. ovoga članka može se obaviti i neposredan uvid u rad sudaca, ali se pri tome ne smije utjecati na njihovu neovisnost i slobodu u donošenju odluka.“

Članak 32.

Članak 85. mijenja se i glasi: „Ustroj prvostupanjskih vojnogstegovnih sudova uređuje se ustrojbenim knjigama Oružanih snaga, a ustroj Višega vojnogstegovnog suda pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva obrane.“

Članak 33.

U članku 88. iza stavka 1. dodaju se nov stavak 2. koji glasi:

„Nadređeni zapovjednik razine bojne, njemu ravne ili više razine u ustrojstvenoj jedinici u kojoj se šteta dogodila obvezan je pokrenuti postupak utvrđivanja štete protiv pripadnika Oružanih snaga koji je nanio štetu Republići Hrvatskoj pred nadležnim vojnogstevnim sudom.“

Članak 34.

Članak 89. mijenja se i glasi:

„Postojanje štete, visinu štete, odgovornost za naknade štete utvrđuju prvostupanjski vojnóstegovni sudovi posebnim rješenjem koje nije upravni akt.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba.

Prije donošenja rješenja vojnóstegovni sudovi su dužni saslušati osobu protiv koje se provodi postupak utvrđivanja odgovornosti za naknadu štete ili pribaviti njezinu pisani izjavu.

O načinu naknade štete može se s pripadnikom Oružanih snaga zaključiti pisani sporazum koji predstavlja ovršnu ispravu.

Ako pripadnik Oružanih snaga odbije nadoknaditi štetu, šteta se nadoknađuje po općim propisima obveznog prava.

Potraživanje naknade štete utvrđene rješenjem iz stavka 1. ovoga članka zastarijeva za 10 godina.

Ministar obrane posebnim propisom uređuje način utvrđivanja štete i njezine visine, zaključivanja sporazuma o naknadi štete kao i način likvidacije šteta koje nisu prouzročene namjerno ili krajnjom nepažnjom.“

Članak 35.

Članak 90., briše se.

Članak 36.

U članku 91. stavku 1. briše se točka te dodaju riječi: „pred vojnóstegovnim sudom“.

U stavku 2. riječi: „nadležno će tijelo“ zamjenjuju se riječima: „vojnóstegovni će sud“.

Članak 37.

U članku 92. stavak 4. briše se.

Članak 38.

U članku 93. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„Ako bi utvrđivanje visine štete prouzročilo nerazmjerne troškove, naknada štete može se odrediti u paušalnom iznosu.“

Članak 39.

U članku 97. stavku 1. podstavak 5., briše se.

U stavku 6. iz riječi „radnog vremena“ stavlja se točka, a riječi: „te ako je dežurstvo kao poseban uvjet rada vezano uz kontinuirano obavljanje poslova i zadaća.“, brišu se.

Iza stavka 6. dodaje se stavak 7. koji glasi:

„Dežurstvo kao rad dulji od punog radnog vremena koji se ne smatra prekovremenim radom uredit će se rasporedom tjednog i dnevnog radnog vremena, a dodaci za dežurstvo uredit će se posebnim propisom kojim se uređuju dodaci na plaću.“

Članak 40.

Članak 101. mijenja se i glasi:

„Djelatna vojna osoba, službenik i namještenik može tijekom službe u Oružanim snagama biti:

- na dužnosti,
- na školovanju,
- na liječenju odnosno bolovanju – samo djelatna vojna osoba,
- na raspolaganju,
- upućen u drugo tijelo državne vlasti ili pravnu osobu po odluci ministra obrane,
- upućen u inozemstvo zbog sudjelovanja u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima,
- upućen na rad u međunarodnu organizaciju,
- upućen u inozemstvo kao vojni izaslanik ili na druge vojno diplomatske dužnosti,
- udaljen iz službe.

Osoba iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka može biti na 4 godine upućena na dužnost u drugo tijelo državne vlasti ili pravnu osobu ali najviše dva puta, s time da između dvaju upućivanja mora proteći najmanje 2 godine.

Osoba iz stavka 1. podstavka 6. ovoga članka ostvaruje sva prava, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Osoba iz stavka 1. podstavka 7. ovoga članka ostvaruje pravo na plaću i druga prava na temelju ugovora o sudjelovanju u radu međunarodnih organizacija.

Osoba iz stavka 1. podstavka 7. ovoga članka može biti upućena na rad u međunarodnu organizaciju najdulje na rok od 4 godine.

Osoba iz stavka 1. podstavka 6. mogu se ponovno uputiti na dužnost u inozemstvo nakon što su najmanje 1 godinu obnašale dužnost u zapovjedništвима, postrojbama ili ustanovama Oružanih snaga, a osobe iz stavka 7. i 8. ovoga članka mogu se ponovno uputiti na dužnost u inozemstvo nakon što su najmanje 2 godine obnašale dužnost u zapovjedništвима, postrojbama ili ustanovama Oružanih snaga.“

Članak 41.

Članak 103. mijenja se i glasi:

„Djelatnu vojnu osobu raspoređuje se na odgovarajuće ustrojbeno mjesto na rok od 3, 4 ili 5 godina prema činu, vojnostručnoj specijalnosti, službenoj ocjeni te stručnoj spremi i drugim posebnim uvjetima propisanim za pojedina ustrojbena mjesta.

Raspored djelatne vojne osobe na ustrojbeno mjesto za koje je propisana opća vojnostručna specijalnost smatra se odgovarajućim rasporedom u skladu sa stečenom osobnom vojnostručnom specijalnosti.

Za dočasnika odnosno časnika koji je u činu proveo 4 godine odgovarajuće ustrojbeno mjesto je ustrojbeno mjesto neposredno višeg čina.“

Članak 42.

Članak 108. mijenja se i glasi:

„Osoba ovlaštena za raspoređivanje djelatnih vojnih osoba dužna je najmanje jednom godišnje izvršiti raščlambu i utvrditi razloge zbog kojih djelatne vojne osobe nisu odgovarajuće raspoređene u skladu s odredbama članka 103. ovoga Zakona.

Na temelju rezultata raščlambe iz stavka 1. ovoga članka nadležne osobe dužne su uskladiti planove izobrazbe, raspoređivanja, promicanja i izdvajanja osoblja te poduzeti druge mjere za smanjenje broja neodgovarajuće raspoređenih vojnih osoba.

Članak 43.

U članku 110. stavak 1. mijenja se i glasi:

„Djelatna vojna osoba može biti određena da, u okviru iste ustrojstvene jedinice te istog ili višeg ustrojbenoga čina, pored svoje dužnosti obnaša i dužnost drugoga nepotpunjenoga ustrojbenoga mjeseta ili ustrojbenoga mjeseta osobe koja je privremeno spriječena obnašati dužnost.“

Članak 44.

U članku 120. stavak 1. mijenja se i glasi: „Djelatna vojna osoba, službenik i namještenik može biti odlukom ministra obrane upućen u drugo tijelo državne vlasti ili pravnu osobu“.

Članak 45.

Članak 123. mijenja se i glasi:

„Djelatnu vojnu osobu koja zbog bolesti ne može obnašati dužnost na svom ustrojbenom mjestu razriješit će se dužnosti ako bolest traje dulje od 3 mjeseca ili ako vojni lječnik ocjeni da bi mogla trajati dulje od 3 mjeseca.“

Članak 46.

Naslov iznad članka 126. te članci 126. i 127., brišu se.

Članak 47.

Naslov iznad članka 128. mijenja se i glasi:
„6. Udaljenje iz službe“.

Članak 48.

Članak 131. mijenja se i glasi:

„Protiv rješenja o udaljenju iz službe dopuštena je žalba Višem vojnogstegovnom sudu u roku od osam dana od primitka rješenja.“

Žalba protiv rješenja o udaljenju iz službe ne zadržava njegovo izvršenje.

Viši vojnogstegovni sud dužan je riješiti žalbu u roku od 15 dana od primitka žalbe.

Rješenje Višeg vojnogstegovnog suda je konačno u upravnom postupku.“

Članak 49.

U članku 134. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„Djelatna vojna osoba, službenik odnosno namještenik za vrijeme udaljenja iz službe ostvaruje sva prava iz zdravstvenog osiguranja osim prava na naknadu plaće zbog bolovanja.“

Članak 50.

Članak 139. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Priznanja se mogu dodjeljivati zapovjedništvima, postrojbama i ustanovama Oružanih snaga te vojnim i drugim osobama koje su dale značajan doprinos uspješnom izvršenju misije ili zadaće Oružanih snaga.“

Članak 51.

U članku 140. stavak 1. mijenja se i glasi: „Vrhovni zapovjednik propisuje vrste vojnih medalja te uvjete i postupak njihove dodjele“.

Članak 52.

Članak 144. mijenja se i glasi:

„Djelatnom dočasniku i časniku koji ima znanstveni stupanj magistra ili doktora znanosti vrijeme provedeno u činu potrebno za promaknuće skraćuje se za godinu dana jednom u tijeku službe za svaki znanstveni stupanj.

Skraćivanje vremena provedenog u činu potrebno za promaknuće iz stavka 1. ovoga članka i skraćivanje vremena za promaknuće po osnovi službenog ocjenjivanja iz članka 137. stavka 4. ovoga Zakona međusobno se isključuju.“

Članak 53.

Naslov iznad članka 158. mijenja se i glasi:

„4.2. Promaknuće pričuvnih dočasnika i časnika“.

Članak 54.

U članku 166. stavku 1. podstavku 3. riječi: „konačnom presudom“ zamjenjuju se riječima: „konačnim rješenjem“.

Članak 55.

U članku 169. stavak 5. mijenja se i glasi:

„Plaće službenika u Oružanim snagama određuju se u skladu s posebnim zakonom za službenike kojim se uređuju plaće i druga materijalna prava službenika i uredbom kojom se utvrđuju klasifikacija i nazivi radnih mjeseta.“

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„Klasifikacija radnih mjeseta i plaće namještenika u Oružanim snagama utvrđuju se uredbom Vlade Republike Hrvatske.“

Dosadašnji stavci 6. i 7. postaju stavci 7. i 8.

Članak 56.

U članku 188. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„Za djelatne vojne osobe kojima služba prestaje uz častan otpust zbog potreba službe prije stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu, Ministarstvo obrane obvezno je izraditi i provesti program tranzicije i zbrinjavanja koji se sastoji od plana izdvajanja, informiranja, tranzicijskih radionica, savjetovanja, stručnog osposobljavanja i poticajnih otpremnina u svrhu reintegracije u civilni život i novog zapošljavanja.

Ministar obrane uredit će posebnim propisom standarde, iznos i način isplate otpremnina kao i način provedbe programa tranzicije i zbrinjavanja izdvojenog osoblja.“

Članak 57.

U članku 189. stavku 1. podstavku 3. riječi „danom konačnosti rješenja o prestanku službe zbog mirovine“ zamjenjuju se riječima: „pretposljednjeg dana godine u kojoj su ostvareni ti uvjeti.“

U podstavku 12. riječi: „danom konačnosti presude“ zamjenjuju se riječima: „danom konačnosti rješenja.“

Podstavak 14., briše se.

Iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

„Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ako postoji potreba službe, vrhovni zapovjednik može na prijedlog načelnika Glavnog stožera i uz suglasnost ministra obrane posebnom odlukom zadržati u službi do dvije godine brigadira odnosno kapetana bojnog broda i generala odnosno admirala iako su ispunjeni uvjeti iz podstavka 3. stavka 1. ovoga članka.

Iznimno od odredbe iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka djelatnoj vojnoj osobi kojoj je rješenjem zdravstvene komisije utvrđena nesposobnost za djelatnu vojnu službu ne može prestati služba ako je protiv nje pokrenut ili se vodi stegovni postupak zbog stegovnog prijestupa do okončanja vojnostegovnog postupka.“

Članak 58.

U članku 191. podstavku 3. riječi: „danom konačnosti presude“ zamjenjuju se riječima: „danom konačnosti rješenja“.

Članak 59.

U članku 193. stavku 2. podstavku 1. riječi: „konačne presude“ zamjenjuju se riječima: „konačnog rješenja“.

Članak 60.

Članak 196. mijenja se i glasi:

„Umirovljeni časnici i dočasnici imaju pravo na službeno predstavljanje kao: „umirovljeni general“, „umirovljeni brigadir“, „umirovljeni časnički namjesnik“, „umirovljeni stožerni narednik“ itd. i pravo na nošenje vojne odore u svečanim prigodama u skladu s posebnim propisima o nošenju vojne odore.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka koje svojim nedoličnim ponašanjem u javnosti nanesu štetu ugledu Oružanih snaga gube pravo na nošenje vojne odore.

Nedolično ponašanje kojim se nanosi šteta ugledu Oružanih snaga utvrđuje posebno povjerenstvo koje imenuje ministar obrane.

U slučaju neovlaštenog nošenja vojne odore ili dijelova vojne odore s propisanim označama pripadnosti Oružanim snagama osobe iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj za neovlašteno nošenje vojne odore u skladu sa Zakonom o obrani.“

Članak 61.

U članku 198. stavku 1. podstavak 5. mijenja se i glasi:

- Pravilnik o službi na brodovima u Oružanim snagama (članak 30. stavak 1. podstavak 5.)

Iza podstavka 6. dodaju se podstavci 7., 8. i 9. koji glase:

- Pravilnik o stražarskoj službi u Oružanim snagama (članak 30. stavak 1. podstavak 7.)

- Pravilnik o letačkoj službi u Oružanim snagama (članak 30. stavak 1. podstavak 8.)

- Pravilnik o zvanjima pomoraca i stručnim ispitima u Hrvatskoj ratnoj mornarici (članak 30. stavak 1. podstavak 9.).

Dosadašnji podstavci 7. i 8. postaju podstavci 10. i 11.

Dosadašnji podstavak 7. koji postaje podstavak 10. mijenja se i glasi:

- Pravilnik o uvjetima i postupku dodjele vojnih medalja te vrstama vojnih medalja (članak 140. stavak 1.).

Članak 62.

U članku 199. iza podstavka 2. dodaje se podstavak 3. koji glasi:

- Uredba o klasifikaciji radnih mjesta i plaći namještenika u Oružanim snagama (članak 169. stavak 6.).

Članak 63.

U članku 200. iza podstavka 5. dodaje se podstavak 6. koji glasi:

- Pravilnik o privlačenju, selekciji i odabiru za prijam u djelatnu vojnu službu (članak 20.a).

Dosadašnji podstavci 6. do 11. postaju podstavci 7. do 12.

Dosadašnji podstavak 12. postaje podstavak 13. te se mijenja i glasi:

- Pravilnik o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti za vojnu službu (članak 45. stavak 5.).

Dosadašnji podstavci 13. do 19. postaju podstavci 14. do 21.

Dosadašnji podstavak 19. postaje podstavak 22. te se mijenja i glasi:

- Pravilnik o postupku utvrđivanja štete i njezine visine (članak 89. stavak 6.).

Dosadašnji podstavci 20. do 38. postaju podstavci 23. do 41.

Članak 64.

Tijekom preustroja Oružanih snaga, a najduže do 31. prosinca 2007. djelatni vojnik može biti primljen u djelatnu vojnu službu na dužnost djelatnog dočasnika rješenjem o prijmu pod uvjetom:

- da nije stariji od 40 godina,
- da ima najmanje srednju stručnu spremu,
- da je završio odgovarajuću dočasničku izobrazbu.

Djelatni vojnik koji je u djelatnoj vojnoj službi proveo dulje od 8 godina, a ne bude do 31. prosinca 2007. primljen u djelatnu vojnu službu na dužnost djelatnog dočasnika, ostaje u djelatnoj vojnoj službi dok ne navrši 20 godina staža osiguranja.

Tijekom preustroja Oružanih snaga, a najdulje do 31. prosinca 2007., pričuvni dočasnik može biti primljen u djelatnu vojnu službu kao djelatni dočasnik istog čina ako udovoljava propisanim standardima profesionalnog razvoja odnosno ako se u odgovarajućem postupku utvrdi mogućnost njegovog daljnog profesionalnog razvoja te ako mjesto nije moguće popuniti djelatnim dočasnikom.“

Članak 65.

Tijekom preustroja Oružanih snaga, a najdulje do 31. prosinca 2007. osoba može biti primljena u djelatnu vojnu službu na dužnost djelatnog časnika pod uvjetom da nije starija od 35 godina te da ispunjava ostale uvjete propisane ovim Zakonom.

Tijekom preustroja Oružanih snaga, a najdulje do 31. prosinca 2007. pričuvni časnik može biti primljena u djelatnu vojnu službu kao djelatni časnik istoga čina ako udovoljava standardima profesionalnog razvoja odnosno ako se u odgovarajućem postupku utvrdi mogućnost njegova dalnjega profesionalnog razvoja te ako mjesto nije moguće popuniti djelatnim časnikom.

Članak 66.

Tijekom preustroja Oružanih snaga, a najdulje do 31. prosinca 2007. djelatnog dočasnika može se na osobnu zamolbu prevesti u djelatnog časnika dodjelom prvog časničkog čina pod uvjetom da nije stariji od 35 godina te da ispunjava ostale uvjete propisane ovim Zakonom.

Članak 67.

Do dana stupanja na snagu posebnog zakona za službenike kojim će se urediti klasifikacija radnih mjesta, plaće i druga materijalna prava službenika i uredbe kojom će se odrediti klasifikacija radnih mjesta i plaće namještenika u Oružanim snagama osnovnu plaću službenika i namještenika čine umnožak koeficijenta složenosti poslova ustrojbenog mjesa na koje je raspoređen i osnovice za izračun plaće uvećan za 0,5% za svaku godinu navršenog radnog staža.

Članak 68.

Stegovni postupci i postupci utvrđivanja naknade štete pokrenuti prema odredbama Zakona službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 33/02, 58/02, 175/03 i 136/04) koji nisu dovršeni do stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona.

Podzakonski propisi doneseni u skladu sa Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 33/02, 58/02, 175/03 i 136/04) kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost ostaju na snazi i nakon stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona koje uređuju stegovnu i materijalnu odgovornost do donošenja novih podzakonskih propisa iz područja stegovne i materijalne odgovornosti u dijelovima koji su u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 69.

Provedbeni propisi iz ovoga Zakona donijet će se najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 70.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Članak 71.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“ osim odredbi članka 8., članaka 11. do 38., članaka 47. do 48., članka 54., članka 57. stavka 2. te članaka 58. do 59. ovoga Zakona koje stupaju na snagu 1. siječnja 2008.

HRVATSKI SABOR

**Predsjednik Hrvatskog sabora
Vladimir Šeks, v.r.**

KLASA:
Zagreb,

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Propisuje kao dodatne posebne uvjete za prijam u djelatnu vojnu službu psihologijske kriterije i odgovarajuću razinu tjelesne spremnosti. U selekcijskom postupku neophodno je utvrditi odgovara li psihološki profil kandidata za djelatnu vojnu službu zahtjevima vojne službe te da li kandidat ispunjava kriterije tjelesne sposobnosti bez kojih nije moguće postići odgovarajuću razinu ukupne borbene spremnosti Oružanih snaga.

Uz članak 2.

Propisuje obvezu sustavnog planskog pričekivanja novog vojnog osoblja uz odobrenje Vlade Republike Hrvatske i obvezu ministra obrane na detaljnije propisivanje postupka privlačenja, selekcije i odabira kandidata za prijam u djelatnu vojnu službu. U novim tržišnim uvjetima posebnu pozornost posvećuje se privlačenju i odabiru odgovarajućeg vojnog osoblja.

S obzirom na psihičku i tjelesnu zahtjevanost vojna služba traži psihološki stabilnu i sposobnu te tjelesno spremnu osobu. Predlaže se zakonsko utemeljenje obveze periodičnih psihologičkih provjera i provjera tjelesnih sposobnosti djelatnih vojnih osoba. Po uzoru na oružane snage drugih zemalja provjere psihičke i tjelesne spremnosti vojnih osoba su već niz godina uobičajena praksa i u Oružanim snagama Republike Hrvatske. Predloženom dopunom Zakona stvara se pravni temelj za sustavno podizanje spremnosti vojnih osoba kao pojedinaca i Oružanih snaga u cjelini. Istodobno se omogućuje zakonski utemeljeno postupanje u cilju podizanja spremnosti vojnih osoba odnosno u krajnjoj mjeri sankcioniranje onih osoba koje ne udovoljavaju propisanim kriterijima.

Uz članak 3.

Propisuje mogućnost produljenja djelatne vojne službe iz ugovora za vojниke potpisivanjem novog ugovora na rok do 5 godina (drugi ugovor) te mogućnost ugovaranja i dodjele novčane nagrade vojnicima za uspješno ispunjenje obveza iz ugovora o djelatnoj vojnoj službi.

Novim zakonskim rješenjem uvodi se pojam drugog ugovora koji može i treba biti različitog sadržaja od prvog ugovora sklopljenog na rok od 3 godine. Radi se o sklapanju novog ugovora s obučenim i iskusnim vojnikom čija su znanja i vještine znatno veće, pa se stoga drugim ugovorom mogu ugovoriti veća prava i veće obveze u službi.

Briše se mogućnost prijma u službu na neodređeno vrijeme vojnika kojima je istekao drugi ugovor o službi. Vojnici koji ne postanu dočasnici nakon 8 godina službe nisu potrebni vojnom sustavu i predstavljaju zapreku za prijam novih mlađih vojnika. U prijelaznim odredbama propisan je način rješavanja zatečenog stanja.

Uz članak 4.

Kadeti su studenti stipendisti Ministarstva obrane koji su potpisali ugovor o stipendiranju za školovanje na vojnim ili civilnim visokoškolskim ustanovama u statusu kadeta kao kandidati za časnike. Kadeti imaju i obvezu proći poseban program vojne obuke tijekom svog školovanja.

Propisuje se da se kadetima dodjeljuje prvi časnički čin nakon što ispunе ugovorne obveze i steknu temeljna časnička znanja. Važeći Zakon govori o završetku „škole za djelatne časnike i dočasnike“, a u praksi se radi o civilnoj izobrazbi, vojnoj obuci i temeljnoj časničkoj izobrazbi. Temeljnu časničku izobrazbu kadeti mogu završiti tijekom ili nakon završetka civilne izobrazbe i prijma u djelatnu vojnu službu.

Dočasnici nastaju iz iskusnih djelatnih vojnika koji završe odgovarajuću temeljnu dočasničku izobrazbu. Djelatni vojnici tijekom dočasničke izobrazbe nemaju status kadeta te se na njih ne odnosi navedena zakonska odredba.

Uz članak 5.

U skladu s novim zakonskim institutom kojim se u Zakonu o obrani uvodi i uređuje status ugovornog pričuvnika dopunom ovoga Zakona predlaže se propisivanje posebnog način ulaska u djelatnu vojnu službu za osobe u statusu ugovornog pričuvnika kao i njihova prava i obveze tijekom službe.

Ugovorni pričuvnici su nova kategorija vojnog osoblja koja će vjerojatno u budućnosti u potpunosti zamijeniti klasičnu pričuvu, češće će se pozivati na vojne vježbe i druge oblike vojnog sposobljavanja te će po potrebi biti pozivani na određeno vrijeme u djelatnu službu kao dopuna redovnim profesionalnim snagama u izvršavanju pojedinih zadaća Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Uz članak 6.

Predloženom dopunom odredbe stvara se pravni temelj za donošenje podzakonskih propisa kojima se detaljnije uređuju opća pravila postupanja u Oružanim snagama u području brodske, stražarske i letačke službe te zvanja i stručni ispit pomoraca.

Uz članak 7.

Propisuje se iznimna mogućnost članstva djelatnih vojnih osoba i državnih službenika u nadzornim odborima trgovačkih društava od posebnog državnog interesa u skladu sa zakonom koji uređuje sprječavanje sukoba između privatnog i javnog interesa u obnašanju javnih dužnosti.

Uz članak 8.

Propisuje da djelatne vojne osobe opću medicinsku i stomatološku primarnu zdravstvenu zaštitu ostvaruju u pravilu kod vojnog liječnika i vojnog stomatologa kao izabranog doktora medicine odnosno stomatologije. Navedenom zakonskom odredbom sužava se, u odnosu na opće propise o zdravstvenoj zaštiti, pravo djelatne vojne osobe na slobodan izbor doktora medicine odnosno stomatologije obaveznim izborom vojnog liječnika.

Zbog posebnosti vojne službe, djelatne vojne osobe imaju posebne obveze i odgovornosti i posebna prava. Ministar obrane zakonom je ovlašten propisati postupak i ovlasti u postupku ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu pripadnika Oružanih snaga. Vojni doktori medicine i stomatologije dužni su djelatnim vojnim osobama osigurati odgovarajuću razinu zdravstvene zaštite koja ne može biti manja od razine propisane za ostalo stanovništvo Republike Hrvatske.

Kada diju djelatnih vojnih osoba nije moguće osigurati opću medicinsku i stomatološku primarnu zdravstvenu zaštitu kod vojnog liječnika i vojnog stomatologa kao izabranog doktora medicine odnosno stomatologije u skladu sa standardima koje

propisuje ministar nadležan za poslove zdravstva, ministar nadležan za poslove obrane uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva posebnom odlukom odobrit će ostvarivanje opće medicinske i stomatološke primarne zdravstvene zaštite tim vojnim osobama kod civilnog liječnika i stomatologa.

Uz članak 9.

Propisuje da zdravstvenu sposobnost za vojnu službu prvenstveno utvrđuju doktori medicine specijalisti medicine rada kao pojedinci, o čemu izdaju uvjerenja, čime se bitno pojednostavljuje postupak utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za vojnu službu kod prijma u službu i periodičnih zdravstvenih pregleda. Prema važećem zakonu za to su nadležne isključivo zdravstvene komisije. U nadležnosti zdravstvenih komisija Ministarstva obrane ostavlja se samo područje kontrole rada liječnika pojedinaca te donošenje rješenja o utvrđenoj zdravstvenoj nesposobnosti za djelatnu vojnu službu na temelju kojih se ostvaruju prava iz mirovinskog osiguranja.

Propisuje se obveza ministra obrane da doneše podzakonski propis o načinu i kriterijima utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za vojnu službu te osnivanje, djelokrug rada i sastav zdravstvenih komisija Ministarstva obrane.

Uz članak 10.

Ovom odredbom smanjuje se rok kojom zapovjednik na dužnosti zapovjednika samostalne bojne, njemu ravne ili više razine može tražiti da se pripadnika Oružanih snaga uputi na ocjenu zdravstvene sposobnosti.

Uz članak 11.

Ovom odredbom propisuje se izmjene što se smatra stegovnim prijestupom tako da se sadašnji prijestup „političko djelovanje i sindikalno organiziranje“ razdvaja rječicom „ili“ (umjesto veznika „i“) te se briše iz popisa stegovnih prijestupa „postojanje osnovane sumnje da je izvršeno kazneno djelo“.

Uz članak 12.

Propisuje se da za stegovne prijestupe počinjene tijekom službe uz djelatne časnike i dočasnike pod istim uvjetima odgovaraju i djelatni vojnici i nakon prestanka službe. Time se u području stegovne odgovornosti izjednačavaju sve djelatne vojne osobe.

Uz članak 13.

Propisuje brisanje odredbi o vojnostenstgovnim vijećima kao posebnim tijelima za raspravljanje i odlučivanje o vojnostenstgovnim pogreškama zbog toga što je njihovo postojanje u praksi nepotrebno birokratiziralo vojnostenstgovne postupke.

Nadređene osobe i vojnostenstgovni sudovi u Oružanim snagama preuzimaju punu nadležnost u području vojne stege.

Uz članak 14.

Propisuje da ministar obrane umjesto obvezujućih uputa donosi smjernice za provedbu vojnostenstgovnih postupaka kojima se utvrđuje jedinstvena stegovna politika svih vojnostenstgovnih tijela. Načelniku Glavnog stožera dana je obveza predlaganja navedenih smjernica najmanje jednom godišnje.

Uz članak 15.

Briše se odredba o odlučivanju o odgovornosti za kazneno djelo u vojnostegovnom postupku.

Zakon o kaznenom postupku propisuje kada se u kaznenom postupku može umjesto kaznenopravne sankcije izreći stegovna mjera utvrđena propisima kojima se uređuje stegovna odgovornost u Oružanim snagama, ali ne propisuje mogućnost odlučivanja o odgovornosti za kazneno djelo u vojnostegovnom postupku.

Uz članak 16.

Briše se odredba o vojnostegovnom vijeću kao i stegovna mjera vojničkog pritvora u trajanju do 15 dana.

Uz članak 17.

Propisuju se kraći rokovi zastare pokretanja stegovnog postupka zbog stegovne pogreške tako da zastara umjesto za maksimalnih 6 mjeseci u svakom slučaju nastupa za 3 mjeseca te da vođenje navedenog postupka ne smije trajati dulje od 3 mjeseca.

Isto tako propisuje da zastara za pokretanje stegovnog postupka zbog stegovnog prijestupa umjesto za maksimalnih 2 godine u svakom slučaju nastupa za godinu dana te da vođenje navedenog postupka ne smije trajati dulje od godinu dana. Pokretanje stegovnog postupka za stegovni prijestup stavljen je u nadležnost zapovjednika bojne, njoj ravne ili više razine.

Važećim Zakonom propisano je dugo trajanje rokova za pokretanje i vođenje ovih stegovnih postupaka što je u praksi imalo negativne posljedice na ažurnost svih sudionika u vojnostegovnom postupku i u konačnici na vojnu stegu. Vojna stega se može povećati samo brzim i ažurnim provođenjem vojnostegovnih postupaka.

Uz članak 18.

Propisuje se na temelju kojih propisa se provodi vojnostegovni postupak te podrednu primjenu Zakona o općem upravnom postupku.

Uz članak 19.

Propisuje se koja su tijela ovlaštena za pokretanje i vođenje vojnostegovnog postupka i akte kojima se odlučuje o stegovnoj odgovornosti te mogućnost pokretanja upravnog spora protiv rješenja Višega vojnostegovnog suda.

Uz članak 20.

Propisuje brišanje odredbi o vojnostegovnim vijećima.

Uz članak 21.

Propisuje brišanje riječi „i tužiteljstva“ u naslovu zbog predloženog ukidanja vojnostegovnih tužiteljstava brišanjem iz sadržaja zakona.

Propisuje samostalnost u radu i neovisnost vojnostegovnih sudova u odlučivanju o stegovnoj odgovornosti, bez obzira na ustrojstvena rješenja, a odredbe koje su se odnosile na vojnostegovna vijeća su brisane.

Uz članak 22.

Propisuje razine na kojima se ustrojavaju vojnostegovni sudovi, njihovu odgovornost i način određivanja sjedišta.

Uz članak 23.

Brišu se odredbe o vojnostegovnim tužiteljstvima. Vojnostegovni sudovi provode upravni postupak i donose upravne akte te stoga ne postoji potreba za postojanjem vojnostegovnih tužiteljstava. Nadređeni zapovjednici i ovlaštene osobe Vojne policije u potpunosti ispunjavaju dosadašnju ulogu tužitelja.

Uz članak 24.

Propisuje brisanje riječi „i tužiteljstava“ u podnaslovu zbog predloženog ukidanja vojnostegovnih tužiteljstava brisanjem iz sadržaja zakona.

Propisuje stvarnu nadležnost prvostupanjskih i Višeg vojnostegovnog suda. Brisane su suvišne odredbe i dodane odredbe o nadležnosti za odlučivanje o odgovornosti za štetu koju pripadnik Oružanih snaga počini u službi ili u svezi s obavljanjem službe te odlučivanje Višega vojnostegovnog suda o žalbama na rješenja o udaljenju iz službe.

Uz članak 25.

Brišu se odredbe o vojnostegovnim tužiteljstvima i mjesnoj nadležnosti vojnostegovnih sudova. Nadležnost prvostupanjskih vojnostegovnih sudova određuje se ustrojem Oružanih snaga.

Uz članak 26.

Brišu se riječi koje se odnose na vojnostegovna tužiteljstva.

Uz članak 27.

Brišu se odredbe o posebnom uređenju uredskog poslovanja vojnostegovnih sudova s obzirom da je uredsko poslovanje jedinstveno uređeno općim propisima u državnoj upravi, a posebnosti vojnostegovnog postupka se uređuju Pravilnikom o vojnoj stezi.

Uz članak 28.

Usklađuju se podnaslovi s izmijenjenim sadržajem zakona.

Uz članak 29.

Propisuje nadležnost načelnika Glavnog stožera i ministra obrane za imenovanje vojnostegovnih sudaca ovisno o razini ustrojavanja sudova te obvezu polaganja pravosudnog ispita.

Uz članak 30.

Propisuje brisanje riječi „te vojnostegovni tužitelji i njihovi zamjenici“ u odredbi koja propisuje obvezu davanja svečane prisege.

Uz članak 31.

Brišu se u podnaslovu riječi koje se odnose na vojnostegovna tužiteljstva i način ustrojavanja vojnogstegovnih sudova i tužiteljstava s obzirom da je ustrojavanje riješeno na drugi način.

Propisuje nadležnost i način nadzora pravodobnosti i urednosti obavljanja poslova i rada vojnogstegovnih sudova.

Uz članak 32.

Propisuje način ustrojavanja vojnogstegovnih sudova.

Uz članak 33.

Propisuje da krivnju pripadnika Oružanih snaga za nanošenje štete Republici Hrvatskoj utvrđuju u vojnogstevnom postupku vojnogstevni sudovi kao neovisna i stručna tijela za utvrđivanje krivnje te nadležnost zapovjednika najniže ustrojstvene jedinice koja ima određenu razinu samostalnosti u radu (bojne) za pokretanje postupka utvrđivanja odgovornosti za nastalu štetu.

Zapovjednik je odgovoran za materijalne resurse koji su mu kao zapovjedniku povjereni na upravljanje te je stoga logično da pokreće postupak utvrđivanja odgovornosti (krivnje) pripadnika Oružanih snaga koji su sudjelovali u nastanku štete.

Uz članak 34.

Propisuje da se postojanje štete, visina i obveza naknade štete utvrđuje posebnim rješenjem koje nije upravni akt, da će se način naknade štete pokušati utvrditi sporazumom sa snagom ovršne isprave te da potraživanje naknade štete zastanjeva za 10 godina. Postupak utvrđivanja odgovornosti pripadnika Oružanih snaga propisuje se pravilnikom o vojnoj stezi, a postupak utvrđivanja visine štete i način naknade štete pravilnikom o načinu utvrđivanja štete.

Uz članak 35.

Brišu se članci čiji je sadržaj propisan u prethodnom članku.

Uz članak 36.

U ovom odredbi nadležno tijelo zamjenjuje se vojnogstevnim sudom.

Uz članak 37.

Briše se odredba o donošenju posebnog rješenja za djelomično ili potpuno oslobađanje od odgovornosti za nastalu štetu budući će se o navedenom rješavati u vojnogstevnom postupku.

Uz članak 38.

Propisuje mogućnost paušalnog utvrđivanja visine štete u slučajevima kada je to opravdano visinom troškova utvrđivanja štete.

Uz članak 39.

Propisuje se brisanje odredaba o dežurstvu kao obliku prekovremenog rada s obzirom da se radi o posebnim oblicima rada nakon redovnog radnog vremena u kojima osoba efektivno ne radi ali je spremna po potrebi obaviti zadaće koje traži

određena nepredviđena situacija kao što je to npr. slučaj kod pasivnog dežurstva u protupožarnoj sezoni ili stalno dežurstvo pilota borbenih zrakoplova i slično.

Isto tako brišu se i riječi „te ako je dežurstvo kao poseban uvjet rada vezano uz kontinuirano obavljanje poslova i zadaća“ koje su se odnosile na dežurstvo kao prekovremen rad za koji se ne ostvaruje pravo na povećanu plaću, a dodatno se propisuje da će se dežurstvo kao rad dulji od punog radnog vremena koji se ne smatra prekovremenim radom urediti rasporedom tjednog i dnevnog radnog vremena te da će se dodaci za dežurstvo urediti posebnim propisom kojim se uređuju dodaci na plaću.

Uz članak 40.

Briše se pojam „aktivne pričuve“ i definira stanje u službi „u ugovornoj pričubi“.

Izmjenom važeće odredbe o upućivanju u mirovne operacije i druge aktivnosti u inozemstvu ukida se ograničenje od najviše 12 mjeseci boravka u inozemstvu (uz iznimnu mogućnost produljenja na 15 mjeseci).

Za upućivanje na rad u međunarodne organizacije propisuje se rok od 4 godine koliko u pravilu traje mandat na dužnosti u međunarodnoj organizaciji odnosno mandat vojnog izaslanika.

Osobe upućene u inozemstvo zbog sudjelovanja u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima mogu se uputiti na dužnost u inozemstvo nakon što su najmanje 1 godinu obnašale dužnost u zapovjedništвима, postrojbama ili ustanovama Oružanih snaga, a osobe upućene u inozemstvo zbog sudjelovanja u radu međunarodnih organizacija i osobe upućene u inozemstvo kao vojni izaslanici ili na druge vojno diplomatske dužnosti mogu se ponovno uputiti na dužnost u inozemstvo nakon što su najmanje 2 godine obnašale dužnost u zapovjedništвима, postrojbama ili ustanovama Oružanih snaga.

Zbog brojnih izmjena u pojedinim stavcima ovoga članka i nomotehničkog uređenja predlaže se novi tekst cijele odredbe.

Uz članak 41.

Propisuje se rok trajanja rasporeda djelatne vojne osobe od 3, 4 ili 5 godina čime se potiče i olakšava njihova pravovremena priprema za rotaciju na novu dužnost tijekom vojne službe.

Kao odgovarajući raspored za dočasnike i časnike koji su u činu proveli 4 godine propisuje se raspored na ustrojeno mjesto višeg čina jer važeći Zakon propisuje kao jedan od uvjeta za promaknuće vrijeme od godinu dana provedeno na ustrojbenom mjestu višeg čina.

Isto tako važeći Zakon propisuje kao odgovarajući raspored djelatne vojne osobe samo raspored „prema činu“, što nakon ispunjenja vremena u činu potrebnog za promicanje postaje problem. Časnik i dočasnik koji nije raspoređen na ustrojbeno mjesto višeg čina ne može se promaknuti i time postaje zapreka za profesionalni razvoj osoba nižeg čina.

Uz članak 42.

Propisuje se obveza provedbe periodičnih raščlambi stanja radi poduzimanja potrebnih mјera za unaprjeđenje sustava upravljanja vojnim osobljem. Podaci o neodgovarajuće raspoređenim osobama moraju biti temelj za planiranje novih aktivnosti sustava upravljanja osobljem koje će biti u obostranom interesu pojedinca i Oružanih snaga. Vojne osobe moraju se stalno profesionalno razvijati, a one osobe

koje nemaju mogućnost daljnog profesionalnog razvoja ne smije biti zapreka za profesionalni razvoj mladeg perspektivnog osoblja.

Časnici i dočasnici koji su u činu proveli četiri godine moraju dobiti priliku za odlazak na izobrazbu i poslije toga raspored na novu višu dužnost, a oni časnici i dočasnici koji se više ne mogu dalje profesionalno razvijati moraju zbog potreba službe časno završiti vojnu karijeru i biti izdvojeni iz sustava.

Uz članak 43.

Propisuje se da djelatna vojna osoba može pored svoje dužnosti obnašati dužnost drugog ustrojbenog mesta isključivo u istoj ustrojstvenoj jedinici. Istovremeno uspješno obnašanje dužnosti u dvije različite ustrojstvene jedinice nije moguće.

Uz članak 44.

Propisuje se da osim djelatne vojne osobe odlukom ministra obrane može biti upućen u drugo tijelo državne vlasti ili pravnu osobu i državni službenik i namještenik.

Uz članak 45.

Propisuje se obvezno razrješenje od dužnosti djelatne vojne osobe koja zbog bolesti ne može obnašati dužnost 3 ili više mjeseci.

Uz članak 46.

Brišu se naslov i članci koji se odnose na institut aktivne pričuve zbog toga što navedeni zakonski institut do sada nije korišten i ne postoji potreba za njegovim postojanjem, a zbog sličnosti pojmoveva može izazivati zabunu i miješanje s novim zakonskim institutom ugovorne pričuve.

Uz članak 47.

Usklađuje se naslov članka s izmijenjenim sadržajem zakona.

Uz članak 48.

Propisuje nadležnost Višeg vojnogstegovnog suda za odlučivanje o žalbama na rješenja o udaljenju iz službe, povećava rok za žalbu s tri na osam dana i rok za rješavanje žalbe s 8 na 15 dana. S obzirom da žalba ne odgađa izvršenje rješenja o udaljenju iz službe ne postoje opravdani razlozi za prekratke rokove. Dulji rokovi će omogućiti kvalitetnije utvrđivanje činjenica i pravovremeno odlučivanje o žalbi.

Uz članak 49.

Propisuje se da osoba za vrijeme udaljenja iz službe ne može ostvarivati naknadu plaće zbog bolovanja. Navedene osobe ne rade, a zbog udaljenja iz službe primaju djelomičnu plaću.

Uz članke 50. i 51.

Propisuju proširenje mogućnosti dodjele vojnih priznanja na sve osobe koje su dale značajan doprinos uspješnom izvršenju misije ili zadaće Oružanih snaga (npr. policajcima, službenicima i drugim osobama koje s pripadnicima Oružanih snaga sudjeluju u zajedničkim akcijama).

Uz članak 52.

Propisuje jednokratnu mogućnost ubrzanog promaknuća (skraćenja za jednu godinu) djelatnog dočasnika odnosno časnika temeljem stjecanja znanstvenog stupnja magistra i doktora znanosti te se onemogućuje kumulacija navedenog skraćenja sa skraćenjem na temelju službene ocjene.

Uz članak 53.

Predlaže se usklađivanje naslova s tekstrom odredbe.

Uz članak 54.

U vojnogstegovnom postupku predlaže se podredna primjena Zakona o općem upravnom postupku, a ne kao do sada Zakona o kaznenom postupku te se stoga presuda zamjenjuje rješenjem.

Uz članak 55.

Donošenjem Zakona o državnim službenicima na novi način uređuju se plaće državnih službenika i namještenika. Predloženim izmjenama plaće službenika u Oružanim snagama određuju se u skladu s posebnim zakonom kojim se uređuju plaće i druga materijalna prava službenika i uredbom kojom se utvrđuju klasifikacija i nazivi radnih mesta, a klasifikacija radnih mesta i plaće namještenika u Oružanim snagama utvrđuju se posebnom uredbom Vlade Republike Hrvatske.

Uz članak 56.

Propisuje obvezu izrade i provedbe programa tranzicije i zbrinjavanja vojnog osoblja kojemu zbog potreba službe prestaje služba prije stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu.

Svrha navedenog programa je olakšati reintegraciju vojnog osoblja u civilni sustav i njihovu prilagodbu za početak druge civilne karijere. Misije i zadaće Oružanih snaga zahtijevaju stalno pribavljanje mlađeg osoblja uz paralelno promicanje jednih i izdvajanje drugih vojnika, dočasnika i časnika. Zbog hijerarhijske piramide u strukturi Oružanih snaga većina vojnih osoba neće biti odabrana za najviše dočasničke i časničke dužnosti i završava vojnu karijeru prije stjecanja uvjeta za punu starosnu mirovinu.

Izdvajanje vojnog osoblja, njihova tranzicija i reintegracija u civilni sustav vrlo je ozbiljan i zahtjevan proces. Ministarstvo obrane mora uspostaviti snažnu institucionalnu potporu i propisati jasna pravila za provedbu navedenog programa uz individualni pristup svakoj osobi koja časno odlazi iz vojne službe.

S dalnjim razvojem Oružanih snaga sve više će se javljati potreba da se dijelu vojnog osoblja pruži potpora u stambenom zbrinjavanju nakon prestanka službe. Program tranzicije i zbrinjavanja izdvojenog osoblja djelomično će obuhvatiti i ovo područje. Uspješna integracija vojnog osoblja u novo civilno radno i životno okruženje stvorit će pozitivne učinke ne samo za pojedinca i njegovu obitelj nego će to biti investicija u gospodarski razvoj područja u koje se osoba integrira.

Uz članak 57.

Zbog problema s utvrđivanjem konačnosti rješenja o prestanku službe po sili zakona predlaže se da djelatnim vojnim osobama koje tijekom kalendarske godine ispunе uvjete za starosnu mirovinu dan prestanka službe po sili zakona bude svima isti i to pretposljednji dan u godini u kojoj ostvare uvjete za stjecanje prava na starosnu mirovinu.

Bitno je da dan prestanka službe bude pretposljednji dan u godini kako bi posljednjeg dana u godini mogli ostvariti pravo na starosnu mirovinu s obzirom da je u prijelaznom razdoblju, koje traje do kraja 2007. godine, propisano snižavanje dobne granice za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu za osiguranike kojima se staž osiguranja računao s povećanim trajanjem. U slučaju da im služba prestane posljednjeg dana u godini navedena kategorija osiguranika, koja je mlađa od 65 godina (muškarci) odnosno 60 godina (žene), u sljedećoj godini ne bi mogla ostvariti pravo na starosnu mirovinu iako bi im služba prestala po sili zakona zbog stjecanja uvjeta za starosnu mirovinu u prethodnoj godini.

U vojnogstegovnom postupku predlaže se podredna primjena Zakona o općem upravnom postupku, a ne kao do sada Zakona o kaznenom postupku te se stoga presuda zamjenjuje rješenjem.

Propisuje se mogućnost privremenog zadržavanja u djelatnoj vojnoj službi visokih časnika odnosno generala koji su ispunili uvjete za starosnu mirovinu. Daje se ovlast vrhovnom zapovjedniku da u slučaju iznimnih potreba službe donese odluku o privremenom zadržavanju visokih časnika kojima sustav nije pravodobno osigurao odgovarajuću zamjenu.

Zbog uvećanog staža osiguranja ostvarenog službom u bivšoj JNA i staža u dvostrukom trajanju ostvarenog u Domovinskom ratu, dio osoba u službi prerano je stekao uvjete za punu starosnu mirovinu, ali s obzirom na vrlo mali broj osoba koje će u budućnosti na isti način steći uvjete za starosnu mirovinu u praksi se ne očekuje široka primjena ovoga instituta.

Uz članak 58. i 59.

U vojnogstegovnom postupku predlaže se podredna primjena Zakona o općem upravnom postupku, a ne kao do sada Zakona o kaznenom postupku te se stoga presuda zamjenjuje rješenjem.

Uz članak 60.

Proširuje se i jasnije propisuje pravo umirovljenih časnika i dočasnika na službeno predstavljanje te njihovo pravo na nošenje vojne odore u svečanim prigodama.

Isto tako za navedene osobe koje svojim nedoličnim ponašanjem u javnosti nanesu štetu ugledu Oružanih snaga propisuje se način gubitka prava na nošenje vojne odore te kažnjavanje za prekršaj osoba koje neovlašteno nose vojne odore.

Uz članak 61.

Popis propisa koje je ovlašten donijeti Vrhovni zapovjednik dopunjava se na odgovarajućem mjestu novim podstavcima za Pravilnike iz članka 30. stavka 1. podstavaka 7., 8. i 9. Zakona.

Usklađuje se naziv podzakonskog propisa s izmjenom odredbi o vojnim medaljama.

Uz članak 62.

Popis propisa koje donosi Vlada Republike Hrvatske dopunjuje se Uredbom o klasifikaciji radnih mjesta i plaći namještenika u Oružanim snagama koja se donosi na temelju nove odredbe Zakona.

Uz članak 63.

Popis propisa koje je ovlašten donijeti ministar obrane dopunjava se na odgovarajućem mjestu novim podstavkom za Pravilnik iz članka 20.a Zakona, brišu se podstavci koji se odnose na brisane članke i usklađuje se naziv Pravilnika o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti za vojnu službu.

Uz članak 64.

Propisuje status i trajanje službe za djelatne vojnike koji su u djelatnoj vojnoj službi proveli dulje od 8 godina, a koji do 31. prosinca 2006. ne budu primljeni u djelatnu vojnu službu na dužnost djelatnog dočasnika.

S obzirom na činjenicu da se vojnici primaju u djelatnu vojnu službu ugovorom na rok od 3 godine, uz mogućnost potpisivanja drugog ugovora na određeno vrijeme do 5 godina, postoji potreba za zakonsko uređenje statusa u službi djelatnih vojnika koji su zatečeni u službi, ne mogu postati dočasnici, a u službi su proveli dulje od 8 godina. Radi se o osobama koje su sudjelovale u Domovinskom ratu, a nemaju mogućnost daljnog profesionalnog razvoja. U službi se zadržavaju do stjecanja minimalnih uvjeta za mirovinu.

Uz članak 65.

Propisuje se da tijekom preustroja Oružanih snaga, a najdulje do 31. prosinca 2007. osoba može biti primljena u djelatnu vojnu službu na dužnost djelatnog časnika pod uvjetom da nije starija od 35 godina te da ispunjava ostale uvjete propisane ovim Zakonom. Tijekom preustroja Oružanih snaga, a najdulje do 31. prosinca 2007. pričuvni časnik može biti primljena u djelatnu vojnu službu kao djelatni časnik istoga čina ako udovoljava standardima profesionalnog razvoja odnosno ako se u odgovarajućem postupku utvrdi mogućnost njegova daljnega profesionalnog razvoja te ako mjesto nije moguće popuniti djelatnim časnikom.

Uz članak 66.

Propisuje se da tijekom preustroja Oružanih snaga, a najdulje do 31. prosinca 2007. djelatni dočasnik može se na osobnu zamolbu prevesti u djelatnog časnika dodjelom prvog časničkog čina pod uvjetom da nije stariji od 35 godina te da ispunjava ostale uvjete propisane ovim Zakonom.

Uz članak 67.

Propisuje da će se važeće odredbe o plaćama državnih službenika i namještenika primjenjivati do donošenja posebnih propisa za državne službenike i namještenike.

Uz članak 68.

Propisuje da će se stegovni postupci i postupci utvrđivanja naknade štete pokrenuti prema odredbama Zakona službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 33/02, 58/02, 175/03 i 136/04), a koji nisu dovršeni do

stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona, kojima se uređuje vojnóstegovni postupak i materijalna odgovornost, dovršiti prema odredbama ovoga Zakona.

Podzakonski propisi doneseni u skladu s odredbama važećega Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske kojima se uređuje stegovna i materijalna odgovornost ostaju na snazi i nakon stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona do donošenja novih podzakonskih propisa iz područja stegovne i materijalne odgovornosti u dijelovima koji su u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 69.

Propisuje da će se provedbeni propisi iz ovoga Zakona donijeti u roku najkasnije od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 70.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

Uz članak 71.

Propisuje se stupanje na snagu Zakona osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim odredbi kojima se propisuje ostvarivanje opće medicinske i stomatološke primarne zdravstvene zaštite u pravilu kod vojnog liječnika i vojnog stomatologa kao izabranog doktora medicine odnosno stomatologije te stegovna i materijalna odgovornost, a koje stupaju na snagu 1. siječnja 2008.